

2010-04-29

511-5845-10
1292-201

Vår referens

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
040 - 25 25 54

Enligt Sändlista

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Ängelholms strandskog i Ängelholm kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen fastställer att skötselplanen, daterade den 29 april 2010, för naturreservatet Ängelholms strandskog i Ängelholm kommun skall gälla tills vidare.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har arbetat fram ett förslag till skötselplan för naturreservatet Ängelholms strandskog i Ängelholm kommun. Naturreservatet bildades den 29 april 2010. Förslaget har remissbehandlats.

Skäl för beslut

Länsstyrelsen skall, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken m.m, fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén och Johan Johnmark, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Johan Johnmark

fastställande av skötselplan

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Plusgiro/Bankgiro	E-post	www
205 15 Malmö	Kungsgatan 13	040-25 20 00 vx	040-25 22 55	6 88 11-9	lansstyrelsen@m.lst.se	www.m.lst.se
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	044-25 20 00 vx	044-25 22 55	5050-3739		

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

BESLUT

2(3)

2010-04-29

511-5845-10

1292-201

Bilagor:

Skötselplan för naturreservatet Ängelholms strandskog

Hur man överklagar

Skötselplan för naturreservatet Ängelholms strandskog

Ängelholms kommun
Skåne län

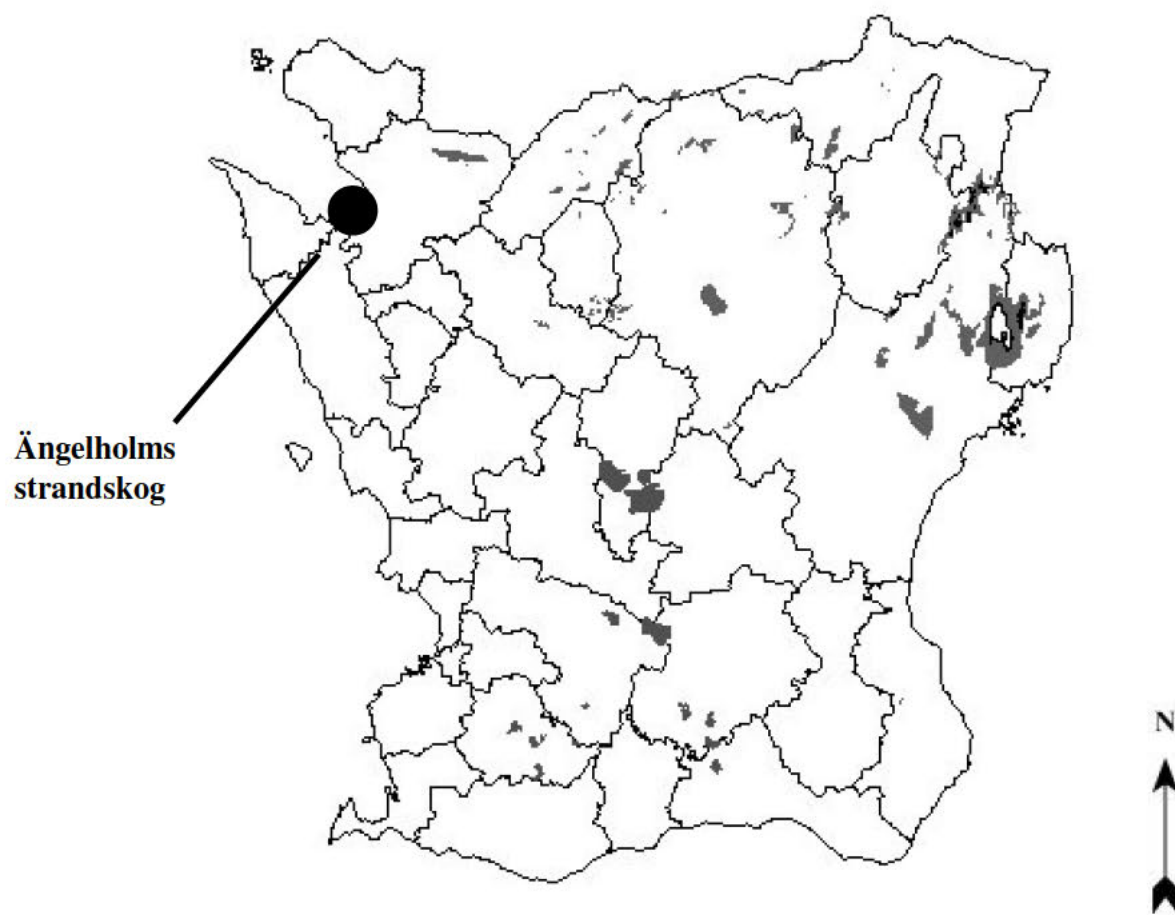

www.lansstyrelsen.se/skane

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

Diarienummer	511-5845-10
Beslutsdatum:	2010-04-29
Titel:	Skötselplan för naturreservatet Ängelholms strandskog
Utgiven av	Länsstyrelsen i Skåne län
Författare:	Johan Johnmark
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne Län Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ Tfn: 040-25 20 00 http://www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan
Upplaga:	32 ex.
Layout:	Länsstyrelsen i Skåne län
Tryckt:	Länsstyrelsen i Skåne län 2010
Omslagsbild:	Restaurerade sanddyner, foto Kristian Nilsson

Översiktskarta med kommungränser och områdets läge. Skala cirka 1:1000 000.

Innehållsförteckning

1 Syftet med naturreservatet.....	6
2 Beskrivning av området.....	7
2.1 Administrativa data	7
2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning	9
2.3 Områdets bevarandevärden.....	11
2.3.1 Geovetenskapliga bevarandevärden	12
2.3.2 Biologiska bevarandevärden.....	13
2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden.....	16
2.3.4 Intressen för friluftslivet	16
3 Planerad markanvändning och skötsel.....	16
3.1 Bevarandemål	16
3.2 Generella åtgärder	17
3.3 Skötselområden	17
4 Mål och åtgärder för skötselområden.....	18
4.1 Skötselområde Hav	18
4.1.1 Beskrivning	18
4.1.2 Bevarande mål	18
4.1.2 Skötselåtgärder	18
4.1.3 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	18
4.2 Skötselområde Strandplan	18
4.2.1 Beskrivning	18
4.2.2 Bevarande mål.....	18
4.2.3 Skötselåtgärder	18
4.2.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	19
4.3 Skötselområde Öppna dyner.....	19
4.3.1 Beskrivning	19
4.3.2 Bevarande mål	19
4.3.3 Skötselåtgärder	19
4.3.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	20
4.4 Skötselområde Trädklädda sanddyner	20
4.4.1 Beskrivning	20
4.4.2 Bevarande mål.....	20
4.4.3 Skötselåtgärder	20
4.4.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	21
4.5 Skötselområde Skogsmark utanför egentliga dyner (ej Natura 2000 naturtyp	21
4.5.1 Beskrivning	21
4.5.2 Bevarande mål.....	21
4.5.3 Skötselåtgärder	21
4.5.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	22
4.6 Skötselområde Lövsumpskog med dynvåtmark	22
4.6.1 Beskrivning	21
4.6.2 Bevarande mål.....	22
4.6.3 Skötselåtgärder	22
4.6.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	22
4.7 Sumpskog (ej natura 2000 Naturtyp)	23
4.7.1 Beskrivning	23
4.7.2 Bevarande mål.....	23
4.7.3 Skötselåtgärder	23
4.7.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna.....	23
5 Friluftsliv och turism.....	23
5.1 Allmän inledning	23
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns	23
5.3 Information	22
5.4 Parkeringar.....	23
5.5 Vandringsleder	24
5.6 Rastplats och eldstäder	24
5.7 Renhållning och sanitära anordningar	24
6 Konsekvenser av klimatförändringarna.....	24

<i>7 Jakt</i>	24
<i>8 Tillsyn</i>	24
<i>9 Dokumentation och uppföljning</i>	24
9.1 Uppföljning av skötselmål.....	24
9.2 Dokumentation av skötselåtgärder	25
9.3 Uppföljning av kostnader	25
<i>10 Revidering av skötselplanen</i>	25
<i>11 Kostnader och finansiering</i>	25
<i>12 Källor</i>	26
12.1 Kartor	26
12.2 Skriftliga källor.....	26
12.3 Muntliga kontakter.....	27
12.4 Foton	27
<i>13 Utdrag ur fastighetsregistret</i>	27

BILAGOR:

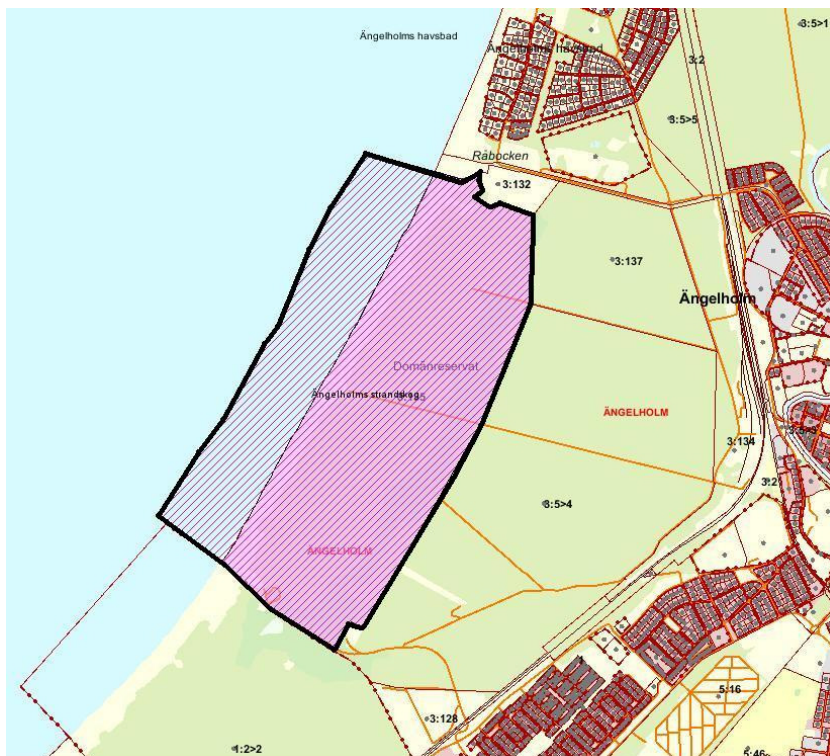
1. Skötselområden
2. Anläggningar
3. Natura 2000-området med naturtyper

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara, restaurera och utveckla ett område med aktiva strand- och dynbildningsprocesser och där innanföriggande trädklätt dynområde med de arter som är beroende av dessa habitat samt att främja det rörliga friluftslivet.

Syftet nås genom att:

- Vattenområdet och de sublitorala sandbankarna utvecklas naturligt genom att området lämnas fritt från åtgärder och ingrepp, med undantag av anläggningar för rörelsehindrade.
- De vita-, grå-, och risdynerna tillsammans utgör en areal på minst 29 hektar.
- Skogen hålls flerskiktad och innehåller olikåldriga träd av främst tall, björk och ek, död ved samt sandblottor.
- Sumpskogarna lämnas i huvudsak till en fri intern dynamik med inslag av luckor och bryn samt restaurerade dynvåtmarker.
- Gynna de i området förekommande habitatlistade och rödlistade arterna, i synnerhet fältpiplärka, gulfläckig igelkottsspinnare och havsmurarbi. Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska beaktas o den löpande skötseln av området.
- Främmande arter av träd och buskar som bergtall, gran, rödek och vresros tas bort.
- Hålla området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv och anpassa delar av området för rörelsehindrade.

Naturreservatet är avgränsat med heldragen svart linje. Skala cirka 1:30 000

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Namn	Ängelholms strandskog
Objektnummer	1001154
Skyddsform	Naturresevat
Beslutsdatum	2010-04-29
Förvaltare	Stiftelsen för fritidsområden i Skåne
Internationella åtaganden	Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet
Län	Skåne
Kommun	Ängelholm
Församling/socken	Ängelholm
Biogeografisk region	Kontinental zon
Läge	Området är beläget ca 1,5 km väster om Ängelholm
Gränser	Området är markerat med heldragna linjer på kartan på sidan 6.
Koordinater	Ö: 365193 N: 6235424 (SWEREF 99)
Fastigheter och markägare	Ängelholm 3:135, Stiftelsen för fritidsområden i Skåne
Servitut och nyttjanderätter	Servitut och nyttjanderätterna bifogas till denna skötselplan.
Arealer	Totalt ca 219 ha Hav ca 68 ha

EU-prioriterade naturtyper, arter och bevarandestatus år 2003

Naturtyp	Areal (ha)	Bevarandestatus år 2003
Sublittoral sandbankar (1110)	68	Mycket gott bevarande
Embryonala vandrande sanddynor (2110)	2,3	Mycket gott bevarande
Vandrande sanddynor med sandrör (vita dynor; 2120)	1,7	Gott bevarande
*Permanent sanddynor med örtvegetation (grå sanddynor; 2130)	8	Gott bevarande
*Urkalkade permanenta sanddynor med kråkbär (Risdynor, 2140)	1,3	Gott bevarande
Trädklädda sanddynor (2180)	59	Gott bevarande
*Lövsumpskogar av fennoskandisk typ (SF; 9080)	7	Gott bevarande
Arter		
Större vattensalamander - <i>Triturus cristatus</i> (1166)		Ej bedömd
Bivråk - <i>Pernis apivorus</i> (A072)		Obetydlig förekomst
Fisktärna - <i>Sterna hirundo</i> (A193)		Obetydlig förekomst
Fältpiplärka - <i>Anthus campestris</i> (A255)		Minskat bevarande
Nattskärna - <i>Caprimulgus europaeus</i> (A224)		Mycket gott bevarande
Småtärna - <i>Sterna albifrons</i> (A195)		Mycket gott bevarande
Spillkråka - <i>Dryocopus martius</i> (A236)		Obetydlig förekomst
Trädlärka - <i>Lullula arborea</i> (A246)		Obetydlig förekomst
Törnskata - <i>Lanius collurio</i> (A338)		Mycket gott bevarande

Rödlistade arter enligt Artdatabanken, år 2009

Fåglar:

(Fältpiplärka, <i>Anthus campestris</i>)	EN, utgången från området)
Bivråk, <i>Pernis apivorus</i>	EN
Nattskärja, <i>Caprimulgus europaeus</i>	VU
Småtärna, <i>Sterna albifrons</i>	VU
Törnskata, <i>Lanius collurio</i>	NT
Mindre hackspett, <i>Dendrocopos minor</i>	NT
Skogsduva, <i>Columba oenas</i>	NT

Försvunnen –RE (Regionally extinct)
Akut hotad –CR (Critically endangered)
Starkt hotad –EN (Endangered)
Sårbar –VU (Vulnerable)
Missgynnad –NT (Near threatened)
Livskraftig –LC (Least concern)

Insekter:

Gulfläckig igelkottsspinnare <i>Hyphoraia aulica</i>	CR
Havsmurarbi, <i>Osmia maritima</i>	CR
<i>Pediacus depressus</i>	VU
Assvartbagge, <i>Phaleria cadaverina</i>	VU
Hedsidenbi, <i>Colletes fodiens</i>	NT
<i>Chrysolina gypsophilae</i>	NT
<i>Chrysolina sanguinolenta</i>	NT
Svartbrun brunbagge, <i>Phloiotrya rufipes</i>	NT
Harsyrefly, <i>Mesogona oxalina</i>	NT
Havstapetserarbi, <i>Megachile dorsalis</i>	NT
Randbyxbi, <i>Dasypoda hirtipes</i>	NT

Habitat

flygsandsområden
dynvåtmarker
döda stammar och stubbar av tall
sandstranden i tång, döda fåglar
på gulsporre på sandstranden
sandstranden
vittrötad död ved av bl.a. ek, al, rönn
sanddyner, vid krypvide
Nyröjd yta år 2009
Nyröjd yta år 2009

Det finns stor anledning att tro att det finns betydligt fler rödlistade arter inom området, särskilt svampar,

Planförfattare: Johan Johnmark, (Helena Persson och Anita Olsson).

2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning

Sandavlagringarna vid Ängelholm är mycket erosionskänsliga och har i forna tider orsakat stora problem för lokalbefolkningen. Redan under 1500-talet var sandflykt ett känt problem och invånarna var förbjudna att hugga den skog och de buskar som växte på dynerna och på Rönneås slänter. Det fanns även bestämmelser för hur många kor och får borgarna i Ängelholm fick släppa på bete. Under slutet av 1600-talet och början av 1700-talet blev markförstöring, genom översandning av betesmarker och åkrar, ett allt större problem. Linné besökte Ängelholm 1749 under sin skånska resa och beskrev hur; ”Sandfält av flygsand hade lagt sig på alla sidor om staden och lastat sig bredvid kyrkan samt inuti själva staden ...”.

År 1739 påbörjas skyddsåtgärder mot sandflykten. Det var ett av de första statligt finansierade naturvårdsprojekten i Sverige och det pågick i cirka 100 år. Med hjälp av gärdesgårdar av störrar och ris fångade man sanden och byggde upp dyner som sedan besåddes med gräs- och trädfrön. Planteringarna inhägnades som skydd mot ”folk och få”. Omkring år 1825-40 började skyddsskogarna ta form och ge den sandbindande effekt man önskade. Vid slutet av 1800-talet bedrevs ett skogsbruk med avverkning och skogsodling, men risbränning var förbjuden och området fredat från kreaturstramp. Under 1940- och 1950-talet avsattes delar av strandskogen som Domänreservat. Under 1900-talet har karaktären av skyddsskog successivt avtagit och den tidigare ägaren Assi-Domän bedrev under sina senare år ett normalt skogsbruk med skyddsskogsbestånd endast närmast kusten.

Ett flertal långa, raka vallar (s.k. antropogena dyner) löper genom området väster om Ängelholm och vittnar om det intensiva skyddsarbete som påbörjades här för drygt 250 år sedan

När Stiftelsen för fritidsområden i Skåne köpte fastigheten uppvärderades friluftsvärderna i området. I dagsläget nyttjas strandremsan aktivt för friluftsliv. Delar av sanddynerna utgörs tyvärr av vresros och bergtall. Innanföriggande dyner är skogsbevuxna med främst tall. Det finns ett flertal vandringsleder i området, däribland Skåneleden. Vid stranden finns också grillplatser, toaletter och soptunnor.

Häradsekonomska kartan från år 1926-34. Notera att i princip enbart strandflatan var trädlös.
Kartan är hopsatt av två olika kartblad och georefererad, därav utseendet.

Ortofoto från år 2006.

2.3 Områdets bevarandevärden

Ängelholms strandskog vid Skäldervikens inre del utgörs av ett kustdynområde beläget på ett slättland, Ängelholmssänkan. Dynmorfologin är välutvecklad.

Naturreservatet börjar på 3 meters vattendjup och utgörs av en (år 2006) vegetationslös sandbotten, området är dock viktigt för uppväxande plattfiskar som skrubba och rödspätta. Vid strandlinjen övergår naturreservatet i ett brett vegetationslöst strandplan, som avlöses av vegetationsklädda kustparallella dynsystem, med både vita och grå sanddyner. I sänkan bakom dynerna finns ett lågväxande bergtallbälte. Innanför kustdynsystemet tar skogsmarken vid. Skogen består främst av tallskog, men i fuktigare partier dominerar olika lövträd.

Inventeringar efter år 2003 visade på att områdets öppna sanddyner inte har gynnsam bevarandestatus. Arealen av de öppna sanddynerna är liten och om inget görs så kommer de troligen att försvinna helt inom 20 år. Bar sand och typiska arter förekommer sparsamt. Träd och buskar så som bergtall och vresros hotar all annan biologisk mångfald. De kvarvarande värdena knutna till öppna sanddyner är hårt trängda men finns fortfarande. Restaureringar i Halland visar att naturvärdena snabbt kan återhämta sig om kraftfulla åtgärder sätts in.

Området ingår i sin helhet, på grund av sitt värde för både det rörliga friluftslivet och turismen, i ett större område som är utpekad som riksintresse enligt 4 kap 1 och 2 §§ miljöbalken. Området ingår också i ett större område som är utpekad som riksintresse för kustzonen enligt 4 kap 1 och 4 §§ miljöbalken. De södra delarna av naturreservatet ingår också i ett större område som är utpekad som riksintresse för naturvården och friluftslivet enligt 3 kap 6 § miljöbalken. I länets naturvårdsprogram är det klassat som ett klass 3 objekt (klass 1 har högst naturvårdsvärde) och benämnt (Sibirien-Kronoskogen).

Landområdet 300 meter från strandlinjen och vattenområdet 100 meter från strandlinjen omfattas av strandskydd enligt 7 kap 13-18 §§ Miljöbalken.

Skogsstyrelsen har i området utpekad ett sumpskogsområde på fyra hektar. För hela området gäller skyddsskogsbestämmelser. Naturreservatets mål är naturvård och inte skogsbruk. Skogsvårdslagen skall därför underordnas föreskrifterna för reservatet.

Naturreservatet utgör cirka 1/3 del av ett större område som är utpekad i programmet tätortsnära natur.

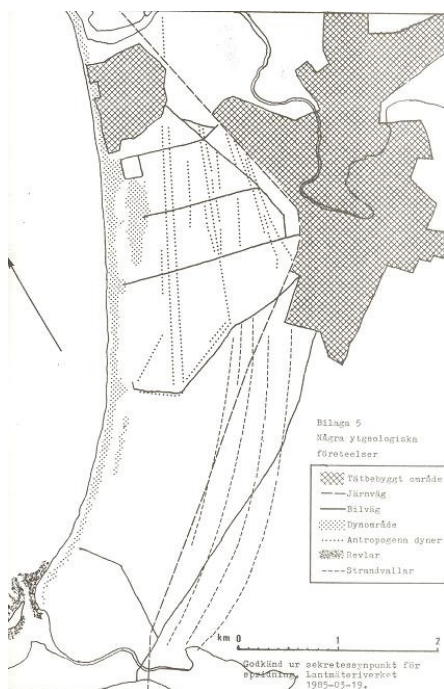
Det finns inga dikningsföretag inom naturreservatsområdet.

Naturreservatsbildning har varit aktuellt för området sedan år 1975.

2.3.1 Geovetenskapliga bevarandevärden

Området ligger inom den s.k. fennoskandiska randzonen, en NV-SO orienterad tektonisk buffertzona som inkluderar hela den skånska berggrundsmosaiken av horstar, gravsänkor och tvärdrag. Denna randzon skiljer den fennoskandiska urbergsskölden, som övriga delar av Sverige ligger på, från den danska sänkan.

Ängelholms strandskog är belägen på ett slättland, Ängelholmssänkan, där urbergsytan är kraftigt nedsänkt och överlagrad av sedimentära bergarter, lerskiffer och sandsten. Den sedimentära berggrunden överlagras i sin tur av mäktiga jordlager. Vid järnvägen i Ängelholm har mäktigheter på över 90 meter registrerats. Den dominerande jordarten inom naturreservatet är flygsand, men på ett par platser överlagras flygsanden av ett tunt lager torv.

Karta över sanddynernas och de antropogena sanddynernas sträckning år 1975, Thomas Arnström

Vid kusten mellan Ängelholm i norr och Vegeholm i söder finns ett system med sammanhängande kustdyner, s.k. "klitter". Höjden på dynerna minskar successivt från 6-9 meter i norr till 2-3 meter i söder. Söder om Råbocka camping finns ett tallskogsområde med fossila dyner, som för drygt 150 år sedan var ett flygsandfält helt utan trädvegetation. Vid dessa dyner kan man fortfarande urskilja parabelformade partier, urblåsningshål, ackumulationstungor, mm. I skogen återfinns även ett flertal helt raka, 2-5 meter höga antropogena flygsanddyner, som byggdes upp under 1700- och 1800-talet för att komma tillrätta med de stora sandflyktsproblemen som Ängelholm med omnejd länge besvärats av.

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

På de kustparallella dynerna finns stora ytor med sammanhängande stabil dynvegetation. Växtligheten består av ris- eller gräshedsvegetation i de lite mer skyddade lägena, medan dyngräsen är dynvegetationens yttersta post mot havet. Närmast strandlinjen finns ett ca 50 m brett, i stort sett vegetationslöst strandplan.

I området mellan Råbocka och Vegeholm finns ett rikt fågelliv. Vadar- och simfåglar påträffas främst söder om naturreservatsområdet, vid Vegeåns mynning. I sandbanksområdet förekommer småtärna och fisktärna. Fältpiplärkans förekomst i de öppna sanddynerna är idag osäker. I skogsområdet finns gott om fåglar som mesar och hackspettar bl.a. den mindre hackspetten och spillkråka. Även andra sällsynta arter som nattskärna, skogsduva, törnskata och trädlärka förekommer.

Tallskog med marktäckande ris eller lavar dominerar, men i fuktigare delar övergår skogen i blandlövskog. Det finns även ett par ek- och granplanteringar inom området. På de antropogena dynerna i öster dominerar tallen medan det i svackorna mellan dynerna främst växer olika typer av lövträd. Örtfloran i skogen är relativt artfattig p.g.a. det i allmänhet näringsfattiga och torra underlaget.

I området finns även en del grod- och kräldjur. Olika slags däggdjur t ex rådjur, hjort och älg samt fladdermöss förekommer liksom hare, kanin och olika mårddjur.

Vad gäller den lägre faunan är kunskapen idag liten, men inom området bör det finnas goda förutsättningar att finna t ex insekter knutna till sand. En ökning av andelen grova träd och framförallt solbelyst död ved kommer också att inverka positivt på många arter som är knutna till dessa habitat.

Naturtyper

Fördynerna (2110) består framförallt av den flackare delen av stranden närmast de vita dynerna med en sparsam vegetation av enstaka saltarv, sodaört, mållor och strandkvickrot.

De vita dynerna (2120) domineras av sandrör, med övriga arter såsom strandråg och sandstarr.

De grå sanddynerna med örtvegetation (2130) är en prioriterad naturtyp att bevara. De sanddynerna domineras av sandrör, borsttåtel och sandstarr, med övriga arter såsom flockfibbla, gulmåra, styvmorsviol och monke. Större vresrosbuskage förekommer i både 2120 och 2130 och den är under kontinuerlig spridning.

Urkalkade permanenta sanddyner med kråkbär (Risdyner), (2140) är en prioriterad naturtyp att bevara. Risdynerna domineras av kråkris och ljung. Övriga arter är sandstarr, rödsvingel, stensöta, kärringtand och rotfibbla.

En större del av landarealen utgörs av trädklädda sanddyner (2180) där trädsiktet domineras av tall. Angränsande mot de öppna kustdynerna förekommer ett smalare bälte av framförallt bergtall. Stråk av blandskog med bl. a tall, gran, björk och rönn förekommer

i anslutning till fuktigare eller före detta fuktigare partier. Fältskiktet består främst av ris och mossor och markvegetationen domineras av kruståtel och lingon, med övriga arter såsom blåbär, knärot, ljung, kråkbär, väggmossa och renlavar. På lägre liggande partier är marken fuktigare med al, björk, viden och asp.

Lövsumpskogar av fennoskandisk typ (SF; 9080) är en prioriterad naturtyp att bevara.

Lövsumpskogarna har utvecklats där dikningar inte torkat ut marken. Fältskiktet domineras av bl. a. tuvtåtel, dvärghäxört, veketåg och flera starrarter som t.ex. rankstarr, slokstarr och vippstarr.

Förekommande Natura 2000 arter enligt fågeldirektivet bilaga 1

Fältpiplärka

Fältpiplärkan är beroende av bl.a. större sammanhängande sanddynsområden. Arten har minskat kraftigt i hela Europa. År 1997 bedömdes den svenska populationen till mindre än 100 revir. Undersökningar visar att cirka 70 % av reviren brukar bestå av ensamma hanar. Inventering av fältpiplärka har skett i området mellan 1975 och 1992 och den anses vara utgången i området sedan 1995. Så sent som 1983 noterades 12 par häckande fältpiplärka i ett större område som Ängelholms kronopark ingick i. Ängelholms kronopark utgör halva den strandsträcka som innehöll 12 par. Det skulle innebära åtminstone 6 par häckande fältpiplärkor under 1980-talet i området om man är något försiktig i sina skattningar. Arten är starkt beroende av att det öppna sanddynsområdet ökar i storlek och att hundar hålls kopplade. Föreslagna skötselåtgärder bedöms öka chanserna för att få häckande fältpiplärka inom området.

Bivråk

Bivråken häckar i närheten med enstaka exemplar. De häckar med de högsta tätheterna i högproduktiva skogsområden. I södra Sverige är den optimala miljön ett småbrutet blandskogslandskap i närheten av en sjö eller något vattendrag. Förekomsten av äldre och luckrika skogsbestånd, gärna omväxlande med naturbetesmarker och med ett stort inslag av bryn, gynnar förekomsten av getingar vars larver bivråken föder upp sina ungar med. Förekomst av äldre skog rik på lövträd och med närhet till fuktskog, kärr och andra våtmarker är fördelaktigt under försommaren då de gamla fåglarna till stor del livnär sig på småfågelungar (bl.a. trastar), men även av grodor och troligen till viss del även av humlelarver och -puppor. I äldre tid torde kombinationen av fuktskog, skogsbete och hagmarker ha utgjort mycket viktiga miljöer. Bivråken övervintrar i tropiska Västafrika, norr om Ekvatorn. Föreslagna skötselåtgärder bedöms gynna bivråken.

Fisktärna

Enligt Natura 2000 uppgifter häckar fisktärnan i området. Den behöver tillgång på fiskrika sjöar och/eller grunda kustområden samt störningsfria häckningsplatser. För att större kolonier ska kunna etableras krävs rovdjursfria områden; framför allt mink och räv bör hindras nå häckningsplatserna. Föreskrifterna i beslutet till naturreservat bedöms gynna fisktärnan.

Nattskärra

Nattskärra har under de senaste åren häckat i närheten med 3 par varje år. Nattskärren är beroende av torra glesa skogar. Nattskärren livnär sig huvudsakligen på större nattflygande insekter som nattaktiva fjärilar, skalbaggar och tvåvingar. Den vanligaste häckningsmiljön är gles, luckig tallskog på sandig mark eller hållmarker, och uppskattningsvis finns mer än 90 % av det samlade beståndet i sådana miljöer. Under häckningen kan födosöken ske uppemot 5 km bort från häckningsplatsen. Föreslagna skötselåtgärder bedöms gynna nattskärren.

Småtärna

Småtärnan behöver föda i form av småfisk och större kräftdjur. Arten är strikt bunden till långgrunda strandområden och jagar i regel patrullerande utanför strandlinjen. Tillgång på lämpliga häckningsplatser är av allt att döma en begränsande faktor. Arten häckar på kala sandstränder, på låga sand- eller grusrevlar och på industri- och utfyllnadsmark vid kusten.

För att större kolonier ska kunna etableras krävs rovdjursfria områden och framför allt mink och räv bör hindras nå häckningsplatserna. Föreskrifterna i beslutet till naturreservat bedöms gynna småtärnan.

Spillkråka

Spillkråka häckar i området och ett revir förekommer. Den behöver tillgång på lämplig föda i form av vedlevande insekter och myror. Den födosöker ofta lågt i träd, på stubbar m.m., gärna i rotrötad gran efter hästmyror, och behöver tillgång på lämpliga häckningsplatser, främst i form av grov asp, tall eller bok. Spillkråkan är något av en nyckelart genom att den årligen producerar ett stort antal bohål lämpliga för större hålhäckande fåglar och däggdjur som ej själva förmår mejsla ut sitt bo. Spillkråkan är en stannfågel som under sommarhalvåret i södra Sverige födosöker över arealer i storleksordningen 100 - 1000 ha. Föreslagna skötselåtgärder bedöms gynna spillkråkan.

Trädlärka

Trädlärkan häckar i området och är beroende av tillgång på lämpliga häckningsplatser i form av öppna, torra marker i direkt anslutning till luckig skog eller glesa planteringar, t.ex. gles, luckig tallskog. Trädlärkan återkommer mycket tidigt på våren vilket gör den extra beroende av soliga miljöer. Föreslagna skötselåtgärder bedöms gynna trädlärkan.

Törnskata

Törnskata häckar troligen i området och kräver tillgång på öppna marker (främst jordbruksmark, men även kalhyggen) med rik insektsförekomst på varma, solbelysta lokaler. Häckningslokalerna bör ha god tillgång på attraktiva insektsmiljöer i form av blommande och bärande buskar (t.ex. nypon, slån eller björnbär) i kombination med öppna partier, t.ex. kortbetade gräsytor. På jordbruksmark föredrar törnskatan en mosaik av betade och mindre hårt betade ytor där artdiversiteten för växter och insekter är hög. Föreslagna skötselåtgärder bedöms gynna törnskatan.

Gulfläckig igelkottsspinnare, rödlistad CR av Artdatabanken

Artdatabanken skriver följande ”Fjärilen gulfläckig igelkottsspinnare har ett vingspann på 33–40 mm, är lätt att känna igen och går knappast att förväxla med andra arter. Larven är svart med rödbrun behåring på buken och är slankare än andra igelkottspinnarlarver. Bestånden

fluktuerar kraftigt med en lång periodicitet, så en population som till synes varit nästan försvunnen åter kan blomma upp. Arten förekommer bl.a. i solvarma flygsandområden. De marklevande larverna äter gärna röllicka *Achillea millefolium*, svartkämpar *Plantago lanceolata*, fibblor *Hieracium* spp. och svingel *Festuca* spp. Larverna finns ofta vid sluttningarna av små kullar som värms upp av solen. De övervintrar som halvvuxna. Larverna utvecklas följande år snabbt och förpuppas i april till början av maj inuti en tunn spånad. Vid soligt väder utvecklas puppan till en vuxen individ på bara ett par veckor. Eftersök av de övervintrade, nära fullväxta larverna under april till början av maj är ett relativt bra sätt att påvisa förekomst av arten och larvens födohabitat. De sällan sedda fullbildade fjärilarna påträffas från mitten av maj till mitten av juni. Fjärilarna flyger vid soligt väder – hanarna mitt på dagen fram till kvällen och honorna på morgonen”. Föreslagna skötselåtgärder bedöms gynna Gulfläckig igelkottsspinnare.

Havsmurarbi, rödlistad CR av Artdatabanken

Havsmurarbiet är i behov dynvåtmarksväxterna kärringtand och strandvial. Tidigare har det funnits dynvåtmarker i området, men dessa har vuxit igen med björk och al. Det finns ett åtgärdsprogram framtaget för havsmurarbiet. Föreslagna skötselåtgärder bedöms gynna havsmurarbiet.

2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

De kulturhistoriska värdena består främst av områdets framväxt, med antropogena sanddyner och skyddsplanteringar. Inom området finns det ett fornminne, ett skeppsvrak på stranden söder om Råbocka. Förlisningsdatumet är okänt. Kulturmiljöprogrammet för Skåne pekar ut att området ligger inom stråket Skånelinjen eller Per Albin linjen, en försvarsanläggning från andra världskriget.

2.3.4 Intressen för friluftslivet

Området genomkorsas av ett flertal stigar samt gång- och cykelvägar. I södra delen av naturreservatet går en bilväg, Sibirienvägen, fram till en parkering strax innanför stranden. I norr nås området lätt från bilväg och parkering vid Råbocka camping.

Området har stor betydelse för det rörliga friluftslivet då Ängelholms strandskog är ett populärt strövområde. Sommartid är stranden ett välbesökt utflyktsmål.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Bevarandemål

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram. För Ängelholms strandskog bedöms det vara realistiskt att kunna nå målen om 10-20 år. Det är viktigt att tänka på att det handlar om att ta bort igenväxning särskilt ute i dynområdet, som pågått minst i 30-40 år.

Bevarandemålen är angivna för respektive skötselområde nedan:

3.2 Generella åtgärder

- Restaurering av sanddynsområdet
- Naturvårdsanpassad skötsel av skogen (NS-skogsbruk)
- Restaurering av dynvåtmarker
- Skapande av sandblottor i skogen
- Underhåll av anläggningar för det rörliga friluftslivet

Vresrosor är ett hot mot de öppna sanddynerna

3.3 Skötselområden

Naturreservatet består av 7 stycken skötselområden.

- Skötselområde Hav
- Skötselområde Strandplan
- Skötselområde Öppna dyner, varav restaureringsområde
- Skötselområde Trädklädda dyner
- Skötselområde Skogsmark utanför egentliga dyner (ej Natura 2000 naturtyp)
- Skötselområde Lövsumpskog med dynvåtmark
- Skötselområde Sumpskog, (ej Natura 2000 naturtyp)

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Skötselområde Hav: 68 hektar

4.1.1 Beskrivning:

Grunt havsområde, som sträcker sig cirka 300 meter ut från stranden. Området utgör ett viktigt uppväxtområde framförallt för plattfisk. Sommartid nyttjas området frekvent för bad.

4.1.2 Bevarandemål:

- Sublittoral sandbankar och vegetationsbeklädda sandbottnar ska förekomma i hela det marina området, dvs. inga anläggningar i området, med undantag av anläggningar för rörelsehindrade.
- De sublittoral sandbankarna skall ha en naturlig morfologisk utveckling.
- Artrikedomen och arttätheten på de sublittoral sandbankarna ska få utvecklas fritt.
- Sandbankarna ska inte utsättas för mekanisk påverkan från t ex båtar, fiskredskap eller byggande i vattnet.
- Vattenkvaliteten ska vara god och inte leda till sedimentation.

4.1.3 Skötselåtgärder:

- Normalt sett inga, vid akuta situationer med utsläpp av kemikalier, olja eller dylikt får sanerande åtgärder vidtas.
- Anläggande och underhåll av anläggningar för rörelsehindrade (kräver särskild strandskyddsdispens).

4.1.4 Konsekvenser av skötselåtgärdena:

- Vattenområdet utvecklas fritt.

4.2 Skötselområde Strandplan: Cirka 6 hektar

4.2.1 Beskrivning:

Vegetationslöst strandplan som nyttjas för födosök av vadarfåglar. Sommartid nyttjas området frekvent av solande människor.

4.2.2 Bevarandemål:

- Strandplanet ska utvecklas fritt genom påverkan av vatten och vind.
- Strandplanet ska vara fritt från anläggningar, med undantag av anläggningar för rörelsehindrade.
- Strandplanet ska vara en vistelseyta för badande och utövare av annat rörligt friluftsliv som ej strider emot föreskrifterna.
- Strandplanet ska vara ett födosöksområde för fåglar.

4.2.3 Skötselåtgärder:

- Strandstädning får ske vid behov, dock ej under tidsperioden 1 september till den 1 juni då bl.a. flyttfåglar födosöker i tången. Tången får uppläggas tillfälligt för avvattning och sandavgång på stranden i anslutning till Sibirienvägen och

Lasarettlinjen. Tången ska efter avvattnings transporterats bort från naturreservatet. Tången klassas som avfall, varför anmälan om transport av denna ska ske till myndigheten som handhar dessa frågor.

- Vid akuta situationer med utsläpp av kemikalier, olja eller dylikt får sanerande åtgärder alltid vidtas.
- Anläggande och underhåll av anläggningar för rörelsehindrade.

4.2.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna:

- Ett trivsamt område för det rörliga friluftslivet. Ett förbättrat födosöksområde för främst rastande vadare.

4.3 Skötselområde Öppna dyner: cirka 29 hektar

4.3.1 Beskrivning:

Sandområde som består av vita-, grå- och risdyner. Stora områden är helt överväxta med vresros och bergtall (cirka 12 hektar). Restaurering påbörjades år 2008. Hittills har cirka 4 hektar restaurerats.

4.3.2 Bevarandemål:

- Den naturliga, interna dynamiken i de öppna sanddynsområdena ska bevaras.
- Naturtyperna för-, vita-, grå- och risdyner ska förekomma i området och den sammanlagda arealen ska minst uppgå till 29 hektar.
- Sanddynerna ska hållas fria från träd och buskar.
- Andelen blottad sand i vita-, grå- och risdyner bör vara mellan 40 % och 60 % i genomsnitt per transekt.
- För vita-, grå- och risdyner tillsammans är förekomsten av typiska arter i medeltal minst 1,2 arter per provyta. Exempel på typiska arter är borsttåtel, flockfibbla, monke, gul fetknopp och bergsyra).
- Fältpiplärka förekommer som häckfågel med minst 4 par.

4.3.3 Skötselåtgärder:

- Avverkning, uppräckning, uppgrävning och bortforsling av träd och buskar.
- Vid behov bränning för att hålla fält och buskskiktet lågt och reducera mängden humus. Mer än 25% av ytan bör inte brännas samma år.
- Vid behov grävningar i syfte att skapa omrörning i sanden.
- Borttagning av invasiva arter, brännässlor och upplagda tånghögar.

Skillnaden mellan den kalkrika vita sanden och den urkalkade grå sanden.

Upplagda tånghögar som missgynnar dynlandskapet

4.3.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna:

- Regjäl ökning av hotade naturtyper och arter som är kopplade till dessa.

4.4 Skötselområde Trädklädda sanddyner: Cirka 59 hektar

4.1.1 Beskrivning:

Sanddyner som framförallt är bevuxna med tall, ek och enstaka granar. I området finns bl.a. grova tallar. Det finns gott om stigar i området. Två större gläntor, med blottad sand, har återskapats i området. Det råder en brist på död ved för området som helhet.

4.4.2 Bevarandemål:

- Dynernas morfologi skall bevaras. Skogen ska bestå av för området naturliga träd- och buskslag (tall, en, björk, ek, asp etc). Antalet grova träd, av främst tall, bör vara 10-20 per hektar. Skogen ska hållas ljusöppen, flerskiktad och olikåldrig med inslag av olika arter av gamla träd. Det ska finnas död ved i olika nedbrytningsstadier, solbelysta stammar och sandblottor.
- Främmande träd- och buskararter, inklusive gran, ska ej förekomma.

4.4.3 Skötselåtgärder:

- (NS) skogsbruk (naturvård-skötsel) i syfte att gynna grovnad, artfördelning och ålder. Vid avverkning ska minst cirka 50 % av stock och stamdelar ligga kvar som död ved i skogen (med undantag av gran som får saluföras till 100 %). Resten får saluföras. Om stora mängder ris (under 12 cm) uppkommer, får upp till cirka 80 % av detta flisas och saluföras. Träd ska ringbarkas eller ställas som högstubbar. Avverkningar bör ske årligen i syfte att kontinuerligt skapa ny död ved.
- Äldre tallar och ekar frihuggs för att medge solbelysning av mark och stammar.
- Avverkning av gran, rödek och bergtall (får saluföras).
- Vid lövträd, i synnerhet ek, ska
- Skapande av minst 10 sandblottor, se bild nedan, innehållandes cirka 30 % av de avverkade stammarna. 80 % av sandblottorna bör underhållas så att de kvarligger som sandblottor, resterande 20 % får växa igen och övergå till skog. Dessa igenvuxna blottor ska kompenseras med nyupptagna sandblottor i skogen. Hänsyn ska tas till de fossila sanddynerna.
- Uppsättning av holkar för skogsduva.

Målbild: Skapad sandblotta med död ved i skogen. Många skyddsvärda arter kommer att gynnas av denna typen av åtgärder.

4.4.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna:

- Skog med väsentligt förbättrad struktur (olikåldriga träd, död ved, sandblottor) för skyddsvärda arter. Ökad häckningsframgång för skogsduva.

4.5 Skötselområde Skogsmark utanför egentliga dyner (ej Natura 2000 naturtyp): Cirka 30 hektar

4.5.1 Beskrivning:

Skogsmark, tidigare delvis produktionsinriktad, bestående av framförallt tall, ek och björk. Det råder en brist på död ved för området som helhet.

4.5.2 Bevarandemål:

- Skogen ska bestå av för området naturliga träd- och buskslag (tall, en, björk, ek, asp, etc). Antalet grova träd, av främst tall, bör vara 10-20 per hektar. Skogen ska hållas ljusöppen, flerskiktad och olikåldrig med inslag av olika arter av gamla träd. Det ska finnas död ved i olika nedbrytningsstadier, solbelysta stammar och sandblottor.
- Främmande träd- och buskararter, inklusive gran, ska ej förekomma.

4.5.3 Skötselåtgärder:

- (NS) skogsbruk (naturvård-skötsel) i syfte att gynna grovnad, artfördelning och ålder. Vid avverkning ska minst 50 % av stock och stamdalar ligga kvar som död ved i skogen (med undantag av gran som får saluföras till 100 %). Resten får saluföras. Om stora mängder ris (under 12 cm) uppkommer, får upp till cirka 80 % av detta flisas och saluföras. Träd ska ringbarkas eller ställas som högstubbar. Avverkningar bör ske årligen i syfte att kontinuerligt skapa ny död ved.
- Äldre tallar och ekar frihuggs för att medge solbelysning av mark och stammar.
- Avverkning av gran, rödek och bergtall (får saluföras).
- Skapande av cirka 10 sandblottor, se bild ovan, innehållandes cirka 30 % av de avverkade stammarna. 80 % av sandblottorna bör underhållas så att de kvarliggjer som sandblottor, resterande 20 % får växa igen och övergå till skog. Dessa igenvuxna blottor ska kompenseras med nyupptagna sandblottor i skogen. Hänsyn ska tas till de fossila sanddynerna.

4.5.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna:

- Skog med väsentligt förbättrad struktur (olikåldriga träd, död ved, sandblottor) för skyddsvärda arter.

4.6 Skötselområde Lövsumpskog med dynvåtmark cirka 7 hektar

4.6.1 Beskrivning:

Tidigare dynvåtmarker som har övergått i sumpskog. Häckningsbiotop för bl.a. mindre hackspett.

4.6.2 Bevarandemål:

- Sumpskogarna ska tillåtas ha en fri intern dynamik och utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd. Arealen lövsumpskog bör vara 5-6 hektar
- Dynvåtmarkerna ska anläggas i sumpskogen ut mot de öppna dynerna. Arealen dynvåtmark bör vara 0,8-1,8 hektar.
- Körskador får ej uppkomma i området.

4.6.3 Skötselåtgärder:

- Avverkning av gran (får saluföras).
- Vidta åtgärder så att dikningseffekten upphör.
- För dynvåtmarkerna, bränning, slåtter, något år möjligen bete. Bevarande av salix i anslutning till dynvåtmarkerna ska prioriteras.

4.6.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna:

- En fuktigare och blötare skog med en ökad mängd död ved.
- Dynvåtmarkerna medför ett återskapande av ett försvunnet habitat som kommer att gynna havsmurarbiet (CR).

Lövsumpskogen på våren

4.7 Skötselområde Sumpskog, (ej Natura 2000 naturtyp): Cirka 18 hektar

4.7.1 Beskrivning:

Sumpskog bestående av björk och al.

4.7.2 Bevarandemål:

- Sumpskogarna ska tillåtas ha en fri intern dynamik och utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd.
- Körskador får ej uppkomma i området.

4.7.3 Skötselåtgärder:

- Avverkning av gran (får saluföras).
- Vidta åtgärder så att dikningseffekten upphör.

4.7.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna:

- En fuktigare och blötare skog med ökad mängd död ved.

5 Friluftsliv och turism

5.1 Allmän inledning

Naturreservatet är ett mycket populärt utflyktsmål. Det som lockar mest är bad och skogspromenader. Skåneleden passerar genom naturreservatet och en cykelled (Malavägen) går rakt igenom naturreservatet i sydväst-nordostlig riktning.

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning skall utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

5.3 Information

Informationstavlor om naturreservatet ska uppsättas på alla platser där tillfarter passerar naturreservatsgränsen. Informationstavlor om naturreservatet skall också uppsättas på bilparkeringen vid Sibirienvägens slut, vid cykelparkeringarna vid Blocklinjens slut och Lasarettslinjens slut. Se bilaga 2.

Information om fältpiplärka och om vidtagna och planerade restaureringsåtgärder bör sättas upp vid samtliga informationstavlor (10 stycken).

5.4 Parkeringar

I norr finns parkeringsmöjligheter i anslutning till Råbocka Camping utanför naturreservatet. I söder slutar Sibirienvägen i en parkeringsplats vid naturreservatets södra gräns. Vid Blocklinjens och Lasarettslinjens slut finns plats för cykelparkering.

Parkeringen vid Sibirienvägen i söder bör avgränsas med vägbom vid gångstigen mot stranden.

5.5 Vandringsleder

Det finns ett antal iordningställda vandringsleder inom området, se bilaga 2, bl.a. går Skåneleden igenom området. Gångstigarna mot stranden från Råbocka och Sibirienvägen bör vara spångade så att rullstolar/permobiler och barnvagnar kan framföras. Mötesplatser för dessa bör även iordningsställas. Vid Råbocka bör delar av badplatsen anpassas för personer som är rörelsehindrade. Anordningarna bör utformas så att de kan plockas bort efter varje säsong för att minska risken för bl.a. översandning.

5.6 Rastplats och eldstäder

I naturreservatets södra del finns en iordningställd rastplats. På den södra och norra delen av stranden finns två eldstäder iordningställda. Det finns möjlighet att anlägga ytterligare vindskydd/rastplatser och eldstäder i området.

5.7 Renhållning och sanitära anordningar

Det finns totalt fyra iordningställda toaletter, samtliga rörelsehinderanpassade. Soptunnor bör utplaceras vid parkeringsplatserna (3 styck), vid toaletterna (4 styck), vid eldplatserna (2 styck) och vid rastplatsen (1 styck). Totalt 10 stycken.

6 Konsekvenser av klimatförändringarna

Den stigande havsnivån kommer att medföra att stora delar av naturreservatet på sikt kommer att övergå i en grund havsvik. De sublitterala sanddynerna kommer att öka i utbredning, emedan alla andra habitat kommer att minska. Risken att invasiva arter kommer in i området och slår ut den inhemska floran och fauna ökar också med ett varmare klimat.

7 Jakt

Föreskrifterna gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av skötsel mål

Vart 10:e år:

Översyn av gränsmarkeringen.

Tillse att det inte förekommer invasiva träd- och buskarter inom naturreservatet.

Vart 6:e år:

Kartläggning av naturtypernas areal är genomförd år 2005 och därefter kontroll vart 6:e år. Inventering av häckande fåltpiplärka.

Vart annat år:

Tillse att uppsatta skogsduveholkar uppfyller sitt syfte.

En gång per år:

Att skyltarna är hela och rena samt aktuella.

Tillse att uppsatta ledmarkeringar, spänger och anordningar uppfyller sitt syfte.

Tillse att rastplatsen, bänkar och bord, toaletter och soptunnor är funktionsdugliga.

Upptag (ur havet) och underhåll av anläggning för rörselhindrade.

Tömma eldstäder på kol.

Beroende på nyttjandegrad:

Tömning av soptunnor och toaletter.

Fylla på vedförråd.

Rensa rastplatsen från skräp.

Särskild uppföljning, (efter genomförda restaureringsåtgärder avseende borttagande av bergtall och vresros):

Uppföljning av florans och djurlivets återkomst, särskilt fokus på gulfläckig igelkottsspinnare.

9.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av gränsmarkering och skyltar.

Vidtagna NS-skogsbruksåtgärder.

Funktionshindersanpassning

9.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren ansvarar för detta.

10 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

11 Kostnader och finansiering

11.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

11.2 Finansiering av förvaltningen

Staten ansvarar för (ev. bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,

- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av informationsskyltar (10 stycken),
- tillverkande och uppsättande samt underhåll av minst 10 stycken holkar för skogsduva
- uppföljning av bevarandemålen, kartläggning av naturtypernas areal, inventering av häckande fältpiplärka,
- Uppföljning av florans och djurlivets återkomst i samband med restaureringen, särskilt fokus på gulfläckig igelkottsspinnare.
- tillsyn av naturreservatet,

Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- genomförande av skötselområdenas mål,
- underhåll av vandringsleder inklusive anläggande och underhåll av spänger, vedförråd,
- anläggande och underhåll av badplats för rörelsehindrade (kräver särskild strandskyddsdispens),
- uppföljning av eventuella skötselåtgärder,

Kommunen ansvarar för (ev. bekostar):

- underhåll av parkeringsplatser, rastplats och Malastigen,
- underhåll och tömning av toaletter, soptunnor, eldstäder,
- ihopsamling och borttransport av ihopsamlad tång.

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter.

12 Källor

12.1 Kartor

Häradsekonomiska kartan 1926-34, Skälderviken J112-3-21. Lantmäteriet
Häradsekonomiska kartan 1926-34, Ängelholm J112-3-32, Lantmäteriet
Ortofoto från 2006

12.2. Skriftliga källor

- Tidigare framtaget förslag till skötselplan, Länsstyrelsen i Skåne län, som troligen framtagits av Anita Olsson och Helena Persson
- Arnström, Thomas. 1985: Strandskogen vid Ängelholm mellan Råbocka och Vegeholm, en naturinventering. Länsstyrelsen i Kristianstads län
- Daniel, Esko. 1978: Beskrivning till jordartskartan Höganäs NO / Helsingborg NV. SGU Serie Ae 25. Sveriges Geologiska Undersökning
- Heister, Helena. 1989: Ängelholms strandskog med dynamråde. Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Ängelholm
- Länsstyrelsen i Kristianstads län 1990. Riksintresse Naturvård. Kristianstads län. Del I
- Länsstyrelsen i Kristianstads län 1990. Riksintresse Friluftsliv. Kristianstads län. Del II

- Länsstyrelsen i Kristianstads län 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer
- Sveriges Geologiska Undersökning. 1981: Berggrundskartan 3B Höganäs NO / 3C Helsingberg NV. SGU Serie Af 129
- Sveriges Geologiska Undersökning. 1981: Strukturgeologiska kartan 3B Höganäs NO / 3C Helsingberg NV. SGU Serie 129
- Sveriges Geologiska Undersökning. 1975: Jordartskartan Höganäs NO / Helsingborg NV. SGU Serie Ae 25
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Bevarandeplan för Ängelholms kronopark, Länsstyrelsen i Skåne län, Gabrielle Rosqvist
- Utkast, Goda exempel Ängelholms kronopark 2009, Länsstyrelsen i Skåne län, Kristian Nilsson, (för naturtyperna för-, vita-, grå-, och risdyner).
- Åtgärdsprogram för Fältpiplärka, Naturvårdsverket, 2001.
- Inventering av Natura 2000 områden i Skälderviken, -Ängelholms kronopark, Länsstyrelsen i Skåne län, 2007.
- Uppföljning av insekter efter brand och röjning i skånska sandmarker. Länsstyrelsen i Skåne län, 2009, Krister Larsson.
- Kulturmiljöprogram för Skåne, www.lansstyrelsen.se/skane/kulturmiljoprogram

12.3 Muntliga kontakter

Stefan Olsson, Region Skåne

Eva Tronarp, Region Skåne

Kristian Nilsson, Länsstyrelsen i Skåne län

Jörgen Nilsson, Länsstyrelsen i Skåne län

Mayra Caldiz, Länsstyrelsen i Skåne län

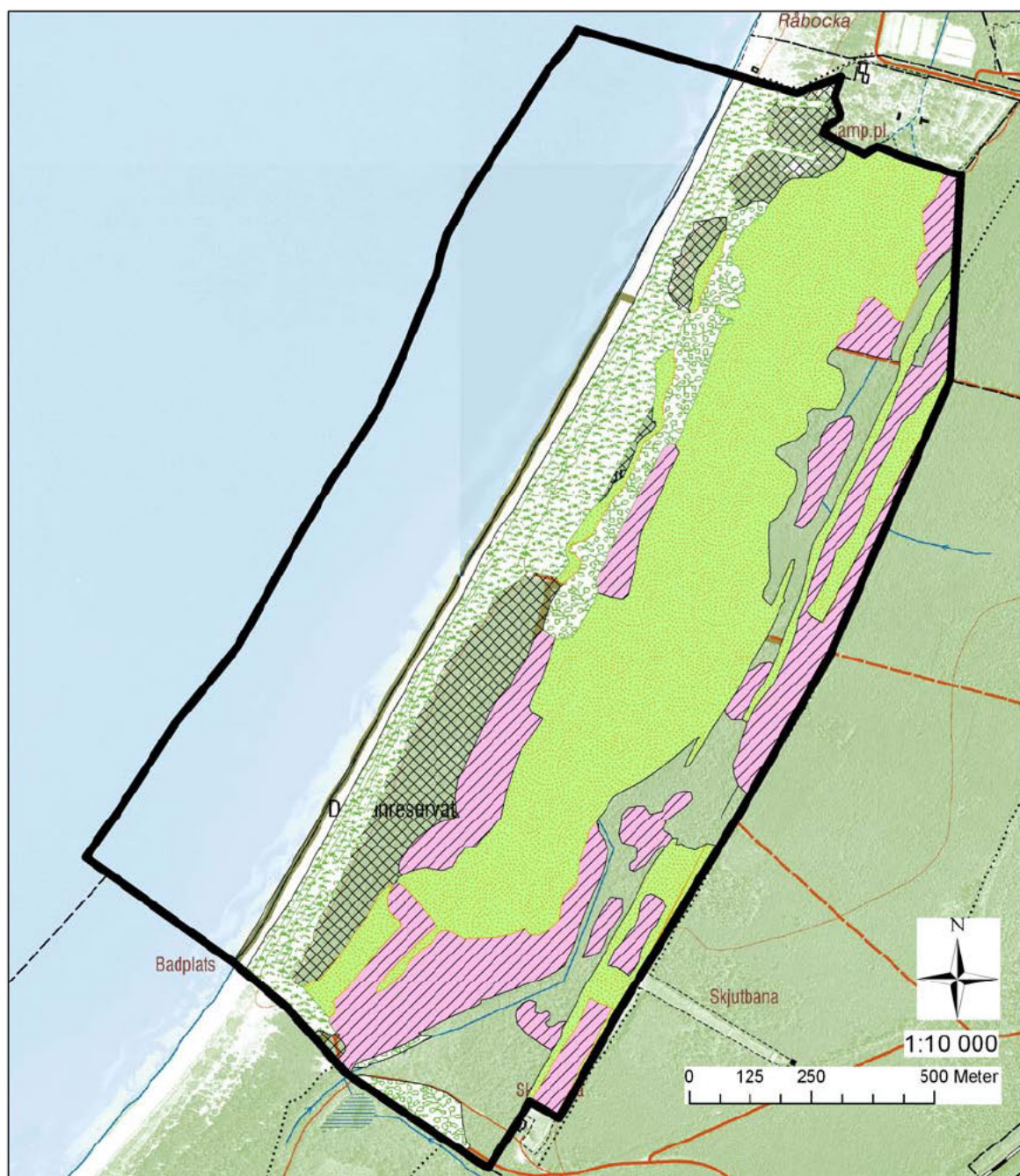
12.4 Foton

Samtliga Kristian Nilsson, Länsstyrelsen i Skåne län

Med undantag av bilden av vresrosor, Helena Persson

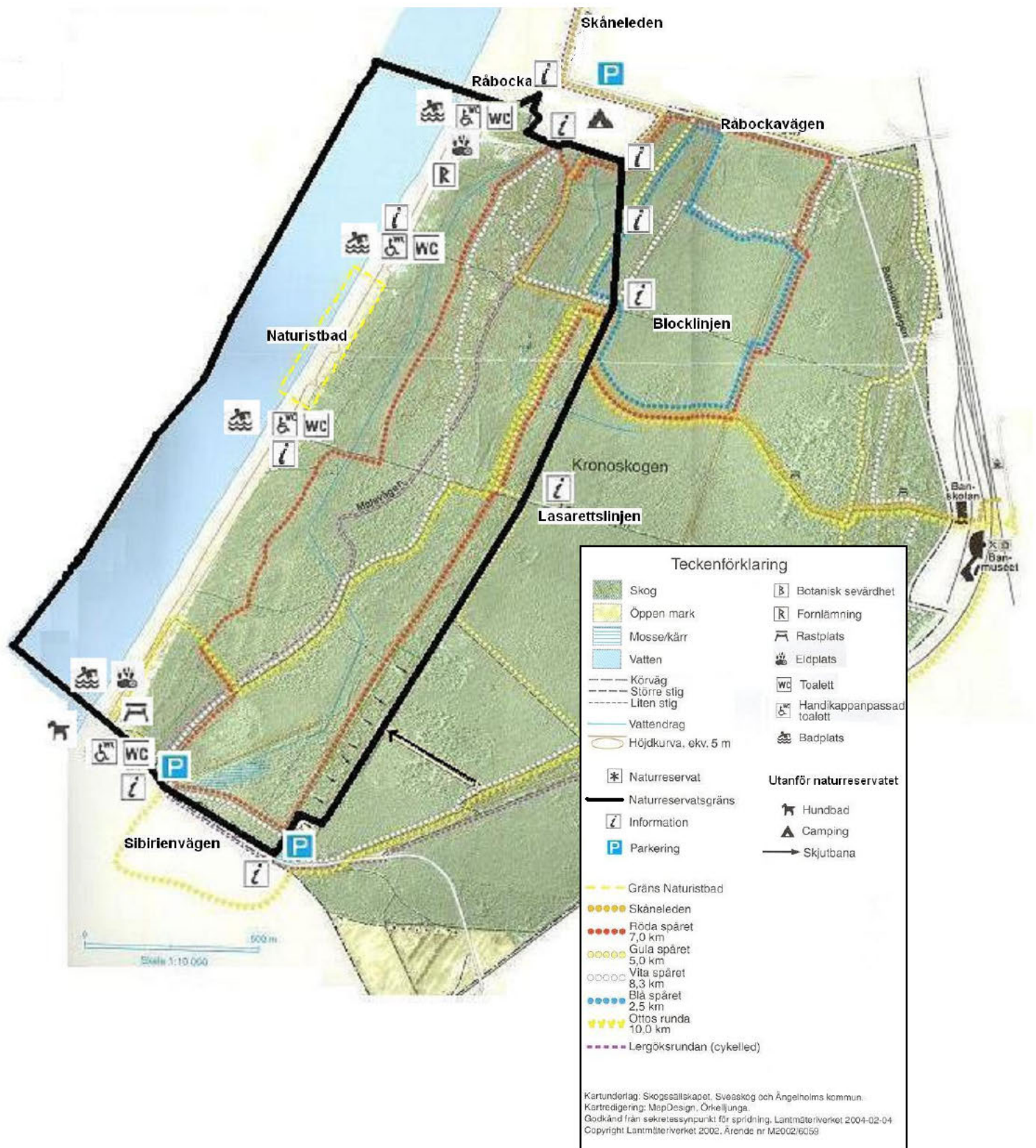
Bilaga 1

Skötselområden

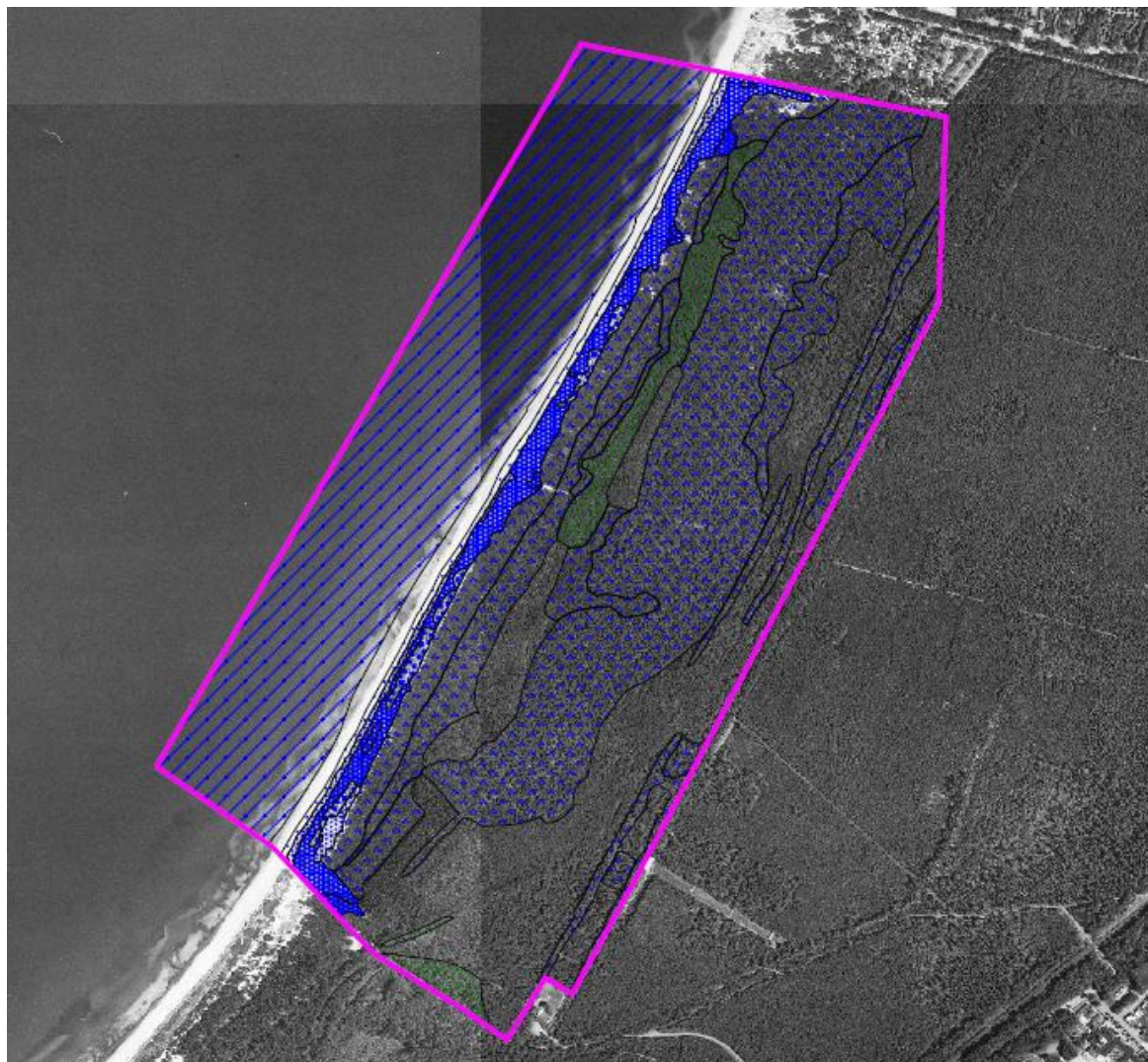
- Skötselområde Hav
- Skötselområde Strandplan
- Skötselområde Öppna dyner, varav restaureringsområde
- Skötselområde Trädklädda dyner
- Skötselområde Skogsmark utanför egentliga dyner (ej Natura 2000 naturtyp)
- Skötselområde Lövsumpskog med dynvåtmärk
- Skötselområde Sumpskog, (ej Natura 2000 naturtyp)

Bilaga 2 Anläggningar

Bilaga 3

Natura 2000 området med naturtyper

0.7 0 0.7 1.4 kilometer

- Natura 2000 - habitat (SC)
- ängelholms kronopark__naturtyper.shp
- 1110 Sublitorala sandbankar
- 2110 Embryonala vandrande sanddynor
- 2120 Vandrande sanddynor med sandrör (vita dynor)
- 2130 Permanenta sanddynor med örtvegetation (grå sanddynor)
- 2140 Urkalkade permanenta sanddynor med kråkbär
- 2180 Trädklädda sanddynor
- 9080 Lövsumpskogar av fennoskandisk typ
- Annan naturtyp
- Kulturbetesmark
- Övriga fuktängar
- Stenröse med buskar och träd
- Buskgrupper
- Åker
- Tomt
- Övrigt

Naturreseptatet Ängelholms strandskog i Ängelholms kommun består främst av sanddyner och strandskog med den biologiska mångfald som är kopplade till dessa naturtyper. Området är viktigt för det rörliga friluftslivet med vandring och bad. En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reseptatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv och turism, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske